

Rainer Maria
RILKE

*Kirjeitä
nuorelle runoilijalle*

TAI-teos

Kirjeitä nuorelle runoilijalle

Rainer Maria

RILKE

Kirjeitä nuorelle runoilijalle

Suomentanut ja toimittanut

Liisa Enwald

TAI-teos HELSINKI

Saksankielinen alkuteos *Briefe an einen jungen Dichter*
Leipzig 1929

Näköispainos ntamo 2012

ISBN 978-952-215-302-9

Valmistaja:

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

www.ntamo.net

© Insel Verlag, Frankfurt am Main (1946)
ja *TAI*-teos 1993

86.4

kansi Veijo Muroke/Studio Arkki
taitto EevaNiirAmen Oy
paino Oriveden Sanomalehti Oy
Orivesi 1993

Sisällys

Lukijalle	7
I Kirjeitä nuorelle runoilijalle	
Johdanto (Franz Xaver Kappus)	11
Rilken kirjeet Franz Xaver Kappusille	
Pariisi 17.2.1903	15
Viareggio 5.4.1903	21
Viareggio 23.4.1903	25
Worpswede 16.7.1903	31
Rooma 29.10.1903	39
Rooma 23.12.1903	43
Rooma 14.5.1904	49
Flädie 12.8.1904	57
Jonsered 4.11.1904	65
Pariisi 26.12. 1908	69
II Sydämen ehdottomuudessa, laulujen alla	
Rilken runouden toinen puoli (Liisa Enwald)	73
Rilkeä suomeksi	91
Rilken kirjeissä mainitut henkilöt	92

Lukijalle

Rainer Maria Rilken (1875-1926) *Kirjeitä nuorelle runoilijalle, Briefe an einen jungen Dichter*, ilmestyi Saksassa ensi kerran 1929. Toimittajana oli kirjeiden vastaanottaja Franz Xaver Kappus, jolle Rilke kirjoitti vuosina 1903-1908.

Rilken kirjeitä ei ole aiemmin saatu suomeksi yhtenä teoksena. Katkelmia ensimmäisestä ja neljännestä kirjeestä Kappusille on Anna-Maija Raittilan kääntäminä luettavissa Henry J. M. Nouwenin teoksesta *Erämaasta puutarhaan* (1986). Suomentamani Kappus-kirjeet 17.2.1903, 23.4.1903, 16.7.1903, 23.12.1903 ja 12.8.1904 on julkaistu Parnassossa 7/1991; kieliäsuu on sittemmin hieinan hiottu.

Lukijan pääteltäväksi jää, miten nuori Franz Kappus on kirjoittanut ja millaisista elämänongelmista uskotulleen puhunut. Rilken vastaukset yhtä kaikki laajenevat usein filosofiseksi pienoisesseiksi. Kuinka Kappus niihin reagoi, sekin jää arvauksen varaan.

Löysikö vanhempi runoilija nuoremmissa myös kiistäjänsä? Kun taannoisella Saksan-matkallani aloin etsiä Franz Kappusin lyyristä tuotantoa, en sitä löytänyt. Sen sijaan sain tietää Kappusin kirjoittaneen sotilastoimensa ohessa pakinoita, komedioita ja satiireja sekä kuusi romaania, jotka oli luokiteltu viihteeksi. Hänen omasta esipuheestaan kirjevalikoimaan käy kuitenkin ilmi, että vaikka tiet lähtivät kulkemaan eri suuntiin, kerran vallinnut yhteys Rilkeen pysyi kannustimena.

Käännösvalikoiman toimitustyössä olen pyrkinyt pitämään Rilken kirjeet lyhentämättöminä ja hänen tyyliään vastaavina (vaikka sanatarkkuus olisi joskus kärsinyt). Kunnioittavat puhuttelut kirjeiden aluissa olen jättänyt saksankielisiksi. Tekstin kursivoinnit noudattavat alkuteoksen käytäntöä. Teoksen loppuosa liitteineen pyrkii palvelemaan niitä, jotka kirjeet luettuaan haluavat perehtyä Rilkeen laajemmalti.

Toimitustyössä olen saanut arvokkaita neuvoja Tuula Hökältä, Mirkka Rekolalta ja Veijo Murokkeelta. Kiitän lämpimästi heitä - samoin kuin niitä oppilaitani Oriveden opistossa, joiden Rilke-kiinnostus aikanaan kannusti minua ryhtymään käännöstyöhön. Suomen Kansanopistoyhdistyksen stipendi on mahdollistanut yhden Saksan-matkan.

I

Kirjeitä nuorelle runoilijalle

"Eläkää kysymykset. Kuka tietää, jos eräänä päivänä elätte, itse sitä edes huomaamatta, vastauksetkin. Ilmeisesti Teille on suotu kyky antaa hahmo, luoda muotoa, olkaa siitä onnellinen; kasvatkaa itseänne tuohon elämäntapaan tietoisestikin, — mutta ottakaa samalla vastaan kaikki mitä tuleman pitää vakaasti luottaen, ja mikä tulee tahdotanne, mikä taas sisimpänne hädästä, eläkää senkin kanssa älkääkää mitään vihatko. Sukupuolisuus on vaikea asia, totta. Mutta vaikeaa on kaikki, mikä on tehtäväksemme annettu, melkein kaikki vakava on vaikeaa, ja vakavaa on kaikki." (Rainer Maria Rilke Franz Xaver Kappusille, Worpswedessä 16.7.1903)

näköispainos ntamo 2012

9 789522 153029 >

www.ntamo.net

Kansi Veijo Muroke